

Büyük İskender'in Savaşları Bölüm 2

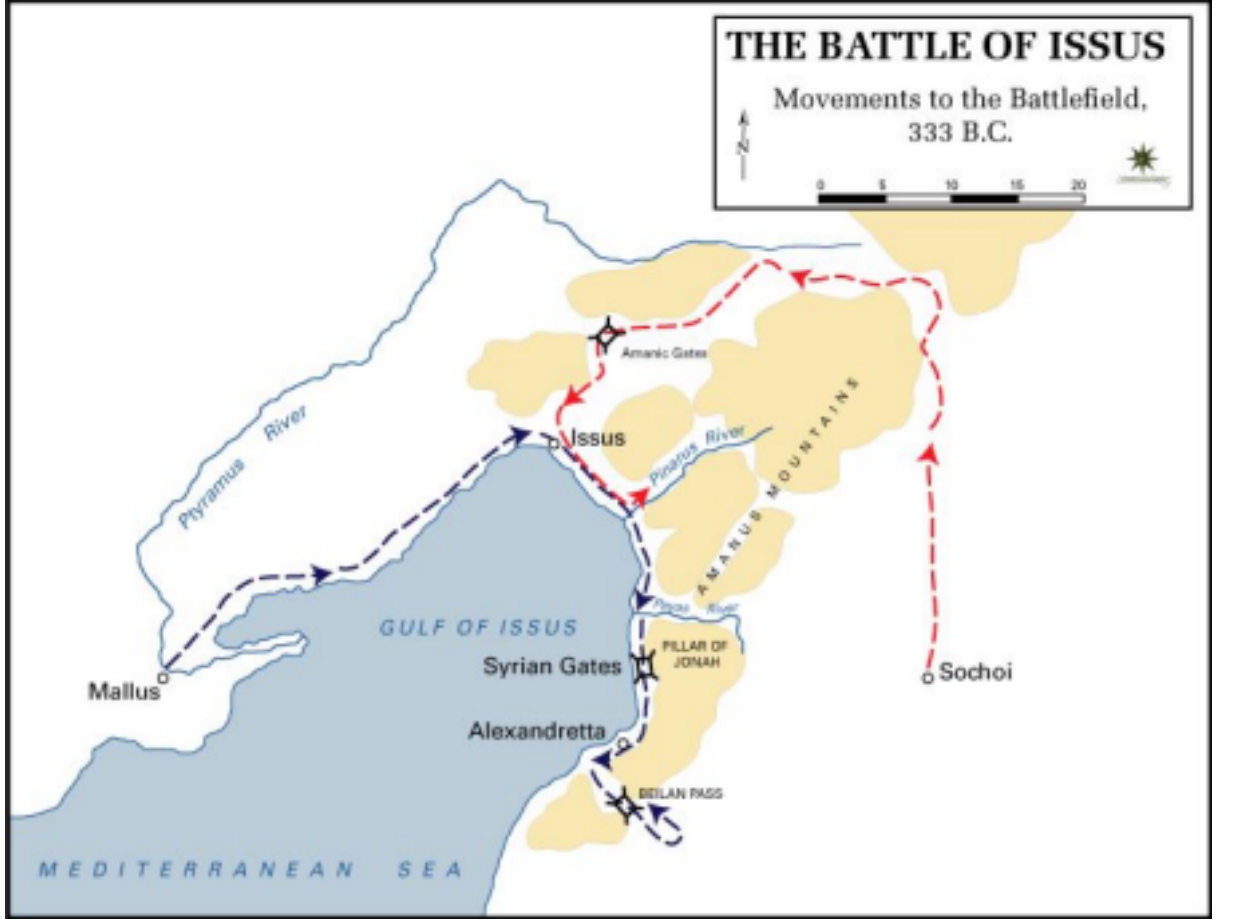
Büyük İskender'in gençliği ve sonrasında yaptığı savaşlar ile devam ettiğimiz bu güzel serüvenimizde sizlere yazımın bu haftaki bölümünde Büyük İskender'in Balkan seferlerinden sonra yaptığı savaşları ve sonuçlarını anlatacağım. Çok heyecanlı bir o kadar ciddiyetsizlikten uzak tarih kuşağımızda, bizleri sıkılmadan okuduğunuz için teşekkür ederiz. Daha fazla sizi yazımdan alıkoymadan yazıya geçiyorum. Keyifli okumalar.

1. Granikos Savaşı : Bu savaş milattan önce Mayıs 334 yılında, Türkiye'nin Biga Çayı yakınlarında, Ahaemeniş (Pers) İmparatorluğu ve Büyük İskender'in komutasındaki Makedon ordusu arasında gerçekleşmiştir. Büyük İskender ve Makedon ordusu(ne kadar sadece Büyük İskender'in ordusu şeklinde açıklayabilecek olsakta, Makedon ordusu isimlerinin ayrı yazılmasını hak etmiş, çok başarılı bir ordudur.) bu savaşı kazanmıştır[1][2].
2. İssos Savaşı : Bu savaş milattan önce Kasım 333 yılında, bugünkü Türkiye'nin Erzin ilçesinin yakınında bulunan İssos Ovasındaki Antik İssos Şehrinde gerçekleşmiş olup, taraflar 3. Darius komutasındaki Ahaemeniş (Pers) İmparatorluğu ve Büyük İskender'in komutasındaki Makedon Krallığıdır.

Savaşın nedenleri, Büyük İskender'in, hocasından ve Antik Yunan kültürü olan helenizm kültüründen etkilenip bu kültürü bütün dünyaya yayma isteği ve Adana üzerinden ilerleyen Büyük İskender'e karşı olan Pers İmparatoru 3. Darius'un saldırmasıdır.

Bu savaşı 3.Darius'un saldırı planlarını önceden haber alan Büyük İskender ve Makedon ordusu kazanmıştır. Savaşın sonucunda, Büyük İskender'in kazanmasından kaynaklı Batı ve Doğu medeniyetlerinin kültürleri kaynaşmıştır[3][4].

Bu savaş sonucunda ayrıca 3. Darius'un, annesi, iki kızı ve eşi esir olarak alınmıştır. Bu savaş sonucunda 3. Darius, Büyük İskender'in fetihleri durdurması ve esirler için bir teklif sunmuş ancak Büyük İskender'in isteklerinin bu teklifte yerine getirilmemesi üzerine Büyük İskender tarafından reddedilmiştir[8].

[5]

3. Sur Şehri Kuşatması : Milattan önce 332 yılının ocak ayında şu an Lübnan sınırları içerisinde olan Sur'da olmuştur. Sur şehri Akdeniz üzerinde bulunan çok stratejik bir şehirdi ve Makedon ordusunun güneye inmesinde büyük problemler yaratıyordu. Bu sebeple Büyük İskender bu şehri işgal etmeyi denedi ancak Makedon askerleri şehri direkt işgal edemediler, bunun üzerine Büyük İskender'in ordusu şehri kuşatma altına aldı ve tam 7 ay boyunca bu kuşatma sürdü bunun sonucunda Makedon Krallığı, Levant bölgesinin kontrolünü eline aldı. Şehirde yaşayan kadın ve çocuklar köle olarak satıldı ve yaklaşık olarak 8000 kişi öldürüldü[6].

Bu savaşın sonucunda, 3. Darius, Büyük İskender'e Kızılırmak Nehri'ni sınır kabul edecek şekilde bir toprak teklifi, barış antlaşması ve kızı 2. Stateira ile evlenmesi üzerine bir teklif daha göndermiştir ancak Büyük İskender bu teklifi de kabul etmemiştir[8].

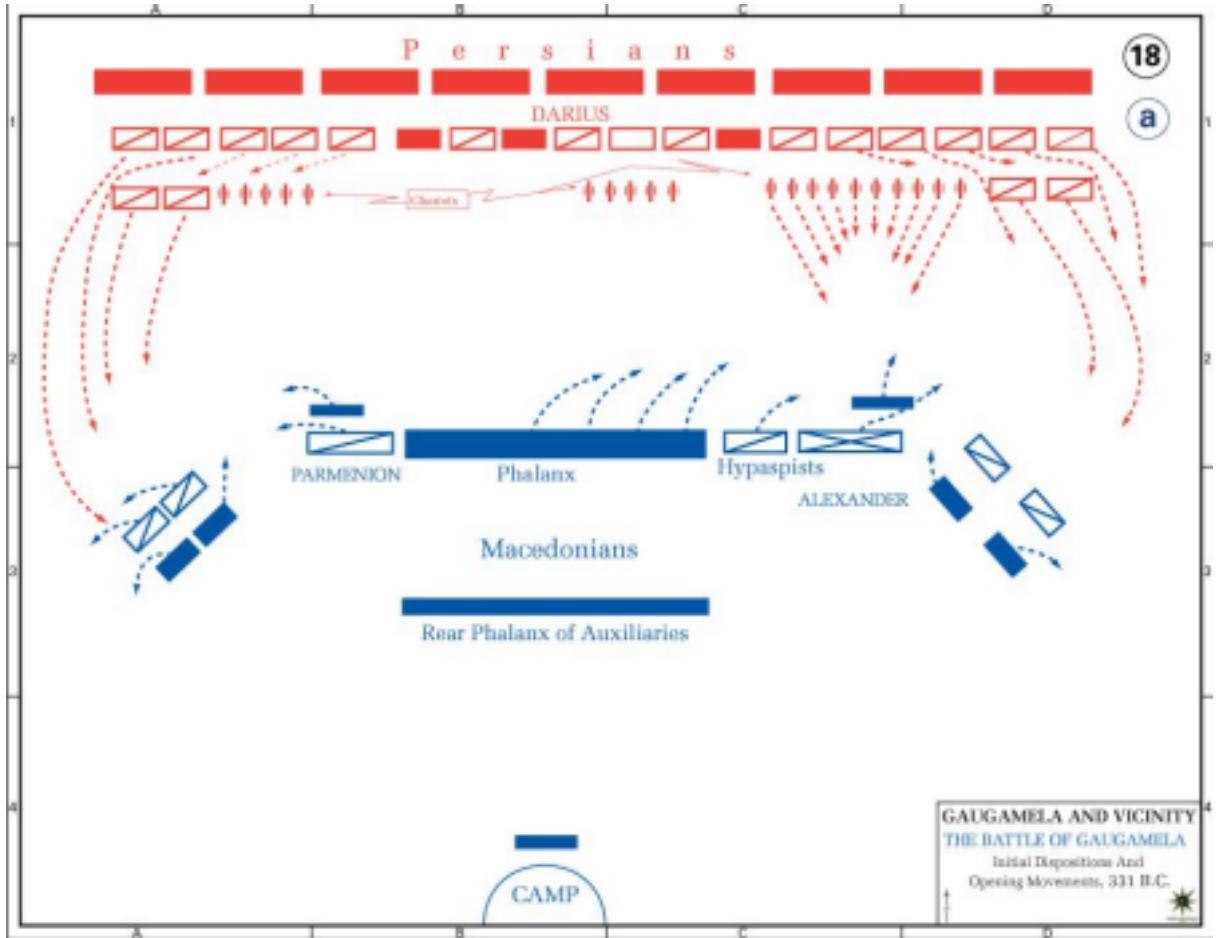
4. Gazze Kuşatması : Gazze Kuşatması, Büyük İskender'in Mısır seferi üzerinde olan milattan önce 332 yılında gerçekleşen askeri bir olaydır. Bu olayda Büyük İskender Sur'da kullandığı araçları kullanarak duvarlara ulaşmıştır. Bu olay

sonucunda Büyük İskender Mısır'a giden yolun güvenliğini sağlamıştır[7].

3.Darius, ikinci teklifinin reddedilmesi ve Mısır'daki savaşın üzerine ne kadar da savaş hazırlıklarına başlamış olsa da, Büyük İskender'e bu sefer daha cömert bir teklif sunmuştur. Bu teklifinde annesini tedavi ettiği için şükranlarını sunmuş ve Fırat nehrinin batısındaki bütün toprakları önermiş bunların yanı sıra kızlarından bir tanesini ve Ahaemeniş (Pers) İmparatorluğu'nun ortak yöneticiliğini sunmuştur. Büyük İskender'in arkadaşlarından Parmenion bu teklife " Eğer bana edilmiş bir teklif olsa ve ben Büyük İskender'in yerinde olsaydım kabul ederdim." şeklinde ifade etmiştir. Buna karşı yanıt olarak Büyük İskender ise "Bende Parmenion olsaydım teklifi kabul ederdim." şeklinde reddini sunmuştur. Teklifin reddinden sonra, 3. Darius'a Asya'nın sadece bir hükümdarı olabileceğini ve ortaklık olamayacağını ve bunun ikisinden hangisi olduğunu göreceklarını söylemiştir[8].

5. Gaugamela Muharebesi : Bu muharebe, Büyük İskender'in askeri dehasının saf bir kanıtı, aynı zamanda karşı tarafın düşüncesini algılamada da çok yetenekli olduğunu gösteren, döneminin akışını değiştiren bir savaş olarak akıllarda yer edinmesi gereken bir savaştır.

Gaugamela Muharebesi milattan önce 331 yılında olan ve Büyük İskender'in ve Makedon Krallığı'nın, Ahaemeniş (Pers) İmparatorluğuna karşı kazandığı ve üstünlüğünü gösteren belirleyici bir zafer kazandığı bir muharebedir. Bu savaşta antik kaynaklara göre ciddi bir miktarda Büyük İskender'in ordusunun sayısının Ahaemeniş İmparatorluğuna göre az olmasına rağmen, Büyük İskender'in savaş taktikleri ve hafif piyadelerinin büyük başarıları sayesinde bu savaşta büyük bir zafer kazanmışlardır. Bu savaştan sonra Helen Ligi gücünü kanıtlamış ve Ahaemeniş (Pers) İmparatorluğu düşüşe geçmiştir. Savaş sonucunda Büyük İskender, Babil'i, İran'ın yarısını ve önceki savaşlarda fethetmediği Mezopotamya'nın geriye kalan kısımlarını ele geçirmiştir. Büyük İskender savaş taktiğini öncelikle askerlerini Pers formasyonunun 4 mil ilerisinde bir savaş kampı kurarak komutanlarıyla tartıştı. Bu konuşmada Parmenion fikrini, Darius'un ordusunun kendi ordularının sayısından kat be kat fazla olmasından kaynaklı gece saldırısı yapılması şeklinde ifade etmiştir ancak bu taktik Büyük İskender tarafından sıradan bir generalin düşünebileceği bir taktik olarak görülmüş ve reddedilmiştir. Darius'un da gece saldıracaklarını düşünerek askerlerini yatırmaması şeklinde sonuçlanan ancak bu beklentiyi boşa çıkaran bir şekilde, saldırıya biri önde biri arkada olacak şekilde iki Makedon falanksı şeklinde bölüklere ayıran Büyük İskender, saldırısını ertesi sabah düzenlemiştir ve sonucunda kendinin haklı olduğunu savaş galibiyetiyle kanıtlamıştır[8][9][10].

[11]

6. Pers Kapısı Savaşı : Milattan önce 330 yılının kışında Persepolis yakınlarındaki Pers Kapısı adlı bölgede Ahaemeniş (Pers) İmparatorluğu askerlerince istilacı Büyük İskender ve ordusuna yapılmış son direniş ihtilaf savaşıdır. Bu savaş sonucunda Büyük İskender, kontrol sahibi olduğu İran'ın yarısındaki kontrolünü pekiştirmiş ve Perslerin hanedan başkenti olan Persepolisi ele geçirmesiyle sonuçlanmıştır[12].
7. Sogdian Rock Kuşatması : Milattan önce 327 yılının ilkbaharında, Arimazes tarafından yönetilen Soğdiana'daki Baktriya'daki kalenin, Büyük İskender'in orduları tarafından Ahaemeniş (Pers) İmparatorluğu'na yaptığı fetihlerin bir parçası olarak yaptığı bir fetihtir. Savaş öncesi Oxyartes, eşini ve kızlarını ki bunlardan bir tanesi Büyük İskender'in Darius'u tamamen yok ettikten sonra evlendiği eşi Roxana olmakla beraber Sogdian Rock kalesine sığınmaları için yollamıştır çünkü bu kalenin ele geçirilemez olduğuna inanmaktadır.

Büyük İskender kalenin teslim olmasını istediğinde ona, kaleyi savunanlar, kaleyi ele geçirmesi için kanatlı askerlere ihtiyacı olduğunu söylemişlerdir. Bu sözün ardından Büyük İskender, askerlerine eğer o dağa tırmanılırsa yüklü

miktarda güç ve altın vaadinde bulunarak askerlerinden daha önceki savaşlarda dağa çıkmayı öğrenmiş olanları tırmanmaya teşvik etmiştir. 300 kişi dağa tırmanmış ancak tırmanırken 30'u ölmüştür ve bu savaşta başka ölüm olmamıştır. Ertesi sabah Büyük İskender, kale muhafızlarına askerlerinin kaleye ulaştığını göstermiş ve sayıca üstün olan kale askerleri, buna rağmen demoralize olarak teslim olmuşlardır. Savaş sonucunda kale halkının kısa sürede teslim oluşu Büyük İskender'in psikolojik savaş üzerine olan içgörüsünün gücünü kanıtlamış oldu[13].

Kaynakça

- [1]https://en.wikipedia.org/wiki/Battle_of_the_Granicus
- [2]https://www.ancient.eu/Battle_of_the_Granicus/
- [3]https://tr.wikipedia.org/wiki/İssos_Savaşı
- [4]<https://www.britannica.com/event/Battle-of-Issus-Persian-history>
- [5]https://tr.wikipedia.org/wiki/İssos_Savaşı#/media/File:Battle_issus_movements.png
- [6][https://en.wikipedia.org/wiki/Siege_of_Tyre_\(332_BC\)](https://en.wikipedia.org/wiki/Siege_of_Tyre_(332_BC))
- [7]https://en.wikipedia.org/wiki/Siege_of_Gaza
- [8]https://en.wikipedia.org/wiki/Battle_of_Gaugamela
- [9]<https://www.thoughtco.com/alexander-the-great-battle-of-gaugamela-2360866>
- [10]https://www.ancient.eu/Battle_of_Gaugamela/
- [11]<https://www.ancient.eu/image/150/map-of-the-battle-of-gaugamela---setup/>
- [12]https://en.wikipedia.org/wiki/Battle_of_the_Persian_Gate
- [13]https://en.wikipedia.org/wiki/Sogdian_Rock